

TALVISOTA KUHMOSSA

KOL./JR27 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2015

P 3587

KOL./JR 27

SOTAPÄIVÄKIRJA

18.1.1940 – 2.4.1940

KOL./JR 27 perustettiin YH:n aikana Kemissä Perä-Pohjolan miehistä. Joulukuun 1939 alkupäivinä kolonna siirrettiin rykmentin mukana Suomussalmen rintamalle, josta se siirrettiin Kuhmon rintamalle 19.1.1940 – 20.1.1940. Komppanian päälliköksi määrättiin vänrikki M Alamaunu 15.11.1939.

18.1.1940 -19.1.1940		Valmistautumista Kuhmon rintamalle siirtymistä varten.
19.1.1940	17.30	Saatiin marssikäsky. Marssi suoritettiin tietä Eskola – Mäntylä – Jumalinen - Ilves – Kuhmo, koko rykmentin kuormastot kuormastopäällikön johdolla.
	21.00	Tapahtui lähtö.
20.1.1940	10.00	Majoituttiin päivän ajaksi Moiovaaran maastoon. Yön aikana oli marssittu kaikkiaan noin 35 km huonoa pioneeritietä pitkin.
	17.00	Lähdettiin liikkeelle, päämääränä Jumalisen maasto.
21.1.1940	08.00	Majoituttiin Jumalisvaaran Järvenpään maastoon. Yön kuluessa oli marssittu kaikkiaan 60 km. Hevoset tuntuivat jonkin verran rasittuneilta.
	17.00	Jatkettiin matkaa kohti Kuhmoa.
22.1.1940	01.00	Saavuttiin Kuhmoon. Hevoset sijoitettiin aluksi Pyyrilän (Eps nimi) läheisyyteen maastoon ja kolonnan miehistö majoittui pappilan taloon . Majoitustiedustelijat oli lähetetty vänrikki Mieltusen johdolla, mutta hänen tiedustelemaansa paikkaa ei rykmentin huoltopäällikkö hyväksynyt. Vasta aamulla noin klo 06.00, kolonna siirtyi tiedusteltuun majapaikkaan Kuhmon kirkonkylän eteläpuolelle. Muu osa rykmentin kuormastoa siirtyi yön kuluessa edeltäpäin tiedustellulle majapaikalle. Kuormastot kestivät yleensä hyvin matkan aiheuttamat rasitukset. Paleltumistapauksia ei sanottavasti tapahtunut.
22.1.1940 -25.1.1940		Täydennykset tapahtuivat säännöllisesti Kuhmon kasarmilla olevasta ETp:stä.
25.1.1940	23.00	Kolonna sai käskyn siirtyä Lammasperäntietä Polvelan itäpuoliseen maastoon, matkaa 27 km. Täydennys saatiin kuntoon majoituspaikkaan Polvelassa olevasta ETp:stä. ETp ei laisinkaan voinut säännöllisesti täydennystä suorittaa. Tämä kai johtui kuljetusvaikeuksista.
28.1.1940	23.00	JR 27:n siirtyessä eteenpäin, määrättiin huoltotieksi tie Polvela – Lutjanjärvi - Kälkänen. Kolonna määrättiin sijoittumaan Lutjanjärven itäpuoliseen maastoon.
29.1.1940		Yöllä kolonna siirtyi uuteen majapaikkaansa, mutta jo samana päivänä annettiin käsky siirtyä taaksepäin Kesselinjärven eteläpuolelle. Tämä partiovaaran

ja vihollisen läheisyyden vuoksi. A-kolonna majoittui vielä tällöin Pienen Kälkäsenjärven ja Kälkäsejärven väliseen maastoon, mistä se 31.1 siirtyi taaksepäin lähelle e-kolonnin majoituspaikkaa. ETP:n toiminta Kähkölässä oli hyvin heikkoa, joten täydennyksen saanti oli vaikeaa.

- 3.2.1940 A-kolonnalta kaatui hevonen ja toinen haavoittui vihollisen hävittäjien hyökkäyksessä.
- Tästä alkaen EKM:stä lähetettiin täydennys suoraan Kesseliin, missä kolonnat suorittivat sitten jaon.
- 5.2.1940 13.00 Noin klo 13.00 e-kolonnalta kaatui hevonen, kun vihollisen hävittäjät ampuivat majapaikkaamme. Samalla haavoittui käteen sotamies Pöykiö.
- Tästä alkaen kolonna joutui suorittamaan täydennyksen myös JR 65:lle. JR 65 oma huoltohenkilöstö jäi nimittäin taaemmaksi.
- 13.2.1940 10.00 Tänä aamuna klo 10.00 lähetettiin tiedustelupartio ottamaan selvää ”ryssän” partiosta Kesselin suunnalla. Tässä yhteydessä kaatui reserviläinen Ensio Mikkola Kesselissä.
- 12.00 ”Ryssät” yllättivät noin 500 metrin päähän majoitetun pioneeriosaston, joka perääntyi leirialueellemme. Rymityimme tällöin heti puolustukseen, jota johtamaan saapui kohta heti alussa kuormastopäällikkö vänrikki Y Alamaunu. A-kolonnin ja rykmentin kevyen osaston avulla vallattiin klo 15.00 mennessä niin sanottu saunatalo. Saatiin yksi vanki. Kohta valtaamisen jälkeen ryhdyttiin puhdistamaan läheistä metsikköä. Tällöin kiihtyi laukaustenvaihto kovaksi. Pioneerien miehiä oli kaatunut kolme ja meidän miehistämme haavoittui Aku Kääriäinen. Illalla hyökkäsimme ”ryssien” asemia vastaan ja pysyttelimme asemissamme, kunnes Sissipataljoona 5:stä saapunut kolmas komppania oli saapunut avuksemme. Tällöin ryhdyimme saartamaan ”ryssiä”, jotka olivat asettuneet pioneerien (2./PionP 9) majoituspaikalle.
- 14.2.1940 05.00 Saarto kesti koko yön ja kello viiden aikaan palasimme kolonna majoituspaikalle.
- 06.00 ”Ryssät” ryhtyivät hyökkäämään uudelleen, mutta hyökkäys pysähtyi kiivaaseen tuleemme. Koko aamupäivän jatkui taistelu ja klo 13.00 kaatui kuormastopäällikkömme vänrikki Y Alamaunu. Iltapäivällä saapui joukkojemme lisäksi konekiväärijoukkue, jota johti luutnantti Kuronen.
- 15.2.1940 Laukaustenvaihtoa kesti koko yön. Taistelu kiivastui aamun sarastaessa ja sitä jatkui tiukkana koko päivän. Omasta rykmentistämme saapui komppania vänrikki Vierimaan johtamana.
- 04.00 Aamulla klo 04.00 joukot ryhtyivät hyökkäämään, joka johtikin ”ryssien” asemien valtaamiseen ja sinne jääneiden ”ryssien” tuhoutumiseen.
- 16.2.1940 Puhdistaminen jatkui vielä seuraavan päivän. ETP:llä oli vaikeuksia, jotka selvisivät kuitenkin.
- 17.2.1940 ETP:n toiminta sujui häiriöttä.
- 21.2.1940 Uusi kuormastopäällikkö luutnantti S.A Jalanka saapui.

25.2.1940		Päivä oli kirkas, mutta siitä huolimatta "ryssän" ilmatoiminta oli heikkoa. Iltapäivällä tiedustelukone pudotti pari sirpalepommia, jolloin yksi hevonen kaatui ja yksi hevonen haavoittui.
27.2.1940		Ska.ups. A Arras saapui yksikköömme.
12.3.1940		Täydennysmiehiä saapui 13.
13.3.1940	09.45	Saapui tieto aselevosta, joka alkaa klo 11.00. Myöhemmin tuli tieto rauhan solmimisesta. Vihollisuudet loppuivat klo 11.00.
14.3.1940		1. e-kolonnasta oli I ja II joukkue evakuointiajossa Löytövaarassa.
15.3.1940		2. e-kolonnasta oli kaksi joukkuetta evakuointiajossa Löytövaarassa.
16.3.1940		A-kolonnasta oli kaksi joukkuetta evakuointiajossa.
21.3.1940		Luutnantti Rantala ja sotamies Pekkala lähtivät majoitustiedusteluun Kuhmon kirkonkylään. Vänrikki Vuopio ja 16 miestä lähtivät lomalle.
22.3.1940		Kolonnat muuttivat Kuhmoon. E-kolonnat vänrikki Miettusen johdolla klo 13.30 ja a-kolonna klo 14.00. A-kolonnasta viisi hevosta oli sotapoliisien ajossa. Kolonnat saapuivat Kuhmoon klo 20.00.
23.3.1940		E-kolonnat sijoittuivat Jaakkolan taloon ja a-kolonna lossinvartijan taloon.
26.3.1940		A-kolonna hevosten tarkastus, rykmentin eläinlääkäri.
27.3.1940		Alikersantti Lammassaari ja korpraali Maijanen lähtivät majoitustiedusteluun.
29.3.1940	06.30	Kolonnat lähtivät liikkeelle, mukana kahden vuorokauden muona ja rehu. Ensimmäisen päivän marssi oli 45 km. Majoituttiin Mujejärvelle, missä majoituspaikkoina olivat Nurkkavaara ja kansakoulu.
2.4.1940	07.30	Kolonnat lähtivät liikkeelle Mujejärveltä ja saapuivat Nurmeksien Porokylään klo 13.30

